

- *De Bardo podcast serie: Aangekondigd Einde*
- *Zorg bij u thuis, onze zorgvrijwilligers staan voor u klaar*
- *Ouderenzorg in Haarlemmermeer: verbinding en vertrouwen*

NIEUWSBRIEF BARDO

Herfst 2022

Leven in de fase naar een Aangekondigd Einde Tussen Twee

Vanzelfsprekend

'Vanzelfsprekend, is ze uitgenodigd,' zegt de vader van een klasgenootje van onze oudste dochter. Sinds de zomer wonen we voor een jaar in Noorwegen en ik spreek hem op een zaterdagochtend in de plaatselijke school. Om me heen banjeren kinderen uit haar schoolklas. Drie dagen geleden is ze na de schoolvakantie gestart in deze nieuwe klas en nu al uitgenodigd voor een verjaardagspartij. Dat verbaasde me en dus bedankte ik de vader voor de uitnodiging. Hij op zijn beurt was weer verbaasd over mijn verbazing. Zo maak ik kennis met een Noorse 'vanzelfsprekendheid'. In Noorwegen kies je namelijk geen kinderen uit voor je verjaardagsfeestje. Iedereen is uitgenodigd. Als het praktisch niet anders kan kies je of de jongens of de meisjes.

Of je kiest ervoor het feest in de school zelf te vieren zoals nu. Achterliggende gedachte; iedereen hoort erbij en dus zorgen we ervoor dat niemand tussen wal en schip valt.

Bardo is een term uit het Tibetaans Boeddhisme en betekent 'tussen twee'. Vanaf het moment dat de ziekte ongeneeslijk is tot het moment van het overlijden zijn we beschikbaar voor ondersteuning in welke vorm dan ook. Want die periode ervaren mensen nog steeds met regelmaat als een periode 'tussen wal en schip'. Daarbij helpt taalgebruik in de media bepaald niet mee. 'Opgegeven', zo omschreef de NOS recent iemand die ongeneeslijk ziek was. Net als 'we kunnen niets meer voor u doen' geeft dat de patiënt het gevoel van 'tussen wal en schip'. Dit hardnekkig taalgebruik schuurt. Helemaal omdat de patiënt niet kiest om in die situatie te zitten. Net zomin een kind ervoor kiest niet uitgenodigd te zijn voor een verjaardagspartij. 'Erbij willen horen', 'niet buiten de boot willen vallen', herkenbaar voor velen van ons, zo niet vanzelfsprekend.

Voor Bardo is het vanzelfsprekend om steeds nieuwe manieren te zoeken om 'tussen wal en schip' te zijn en het zo geen 'tussen wal en schip' te laten zijn. We kunnen dat (*zo blijkt uit deze nieuwsbrief maar weer*) niet alleen, wel samen. Ook dat is voor Bardo vanzelfsprekend. 🍄

Christiaan Rhodius, arts in Bardo

Samen voor toekomstige hospicezorg

Technologie en hospicezorg lijken geen vanzelfsprekende combinatie. Hospicezorg staat voor menselijk contact, en technologie wordt snel gezien als een kille tegenhanger daarvan. Toch heeft technologie veel te bieden. In het project Hart & Tech onderzochten we met 5 hospices wat deze meerwaarde zou kunnen zijn. We presenteerden onze bevindingen op het Nationaal Congres Palliatieve Zorg van 13 en 14 oktober. En stonden stil bij de inzichten die het project opleverde. Ik mocht namens Bardo vertellen hoe wij de VR bril introduceerden. Ondersteund door de studenten van het Delft Design for End of Life Lab kregen we een kijkje in wat er nog meer mogelijk is en hoe dat een plek kan krijgen in de toekomstige praktijk van de hospicezorg. Daar kunnen we samen mee verder!

Simone Koops-Ouwerkerk
Directeur-bestuurder

Bardo ontmoet

Zorg voor kwetsbare ouderen: “verbinding en vertrouwen”

Jacqueline Keijser is regiocoördinator ouderenzorg en palliatieve zorg bij de Zorggroep Haarlemmermeer. Vanuit haar bevlogenheid om kwetsbare ouderen de juiste zorg op de juiste plek te kunnen bieden, beweegt zij zich als een spin in het web binnen het ‘zorgplein’ en zoekt ze met de professionals naar samenhangende persoonsgerichte zorg in de wijk.

Netwerkwijk in de wijk

Het realiseren van netwerkwijk voor kwetsbare ouderen in de regio binnen wijksamenwerkingsverbanden ziet Jacqueline als haar kerntaak. Maar hoe doe je dat? “Verbinden” is haar korte maar veelzeggende antwoord: “Je brengt partijen bij elkaar; ik probeer te horen wat men zegt, waar zij tegenaan lopen en wat er nodig is om onderlinge verbinding tot stand te brengen. Dat doe ik steevast vanuit de vraag: Wat heeft de regio nodig en waar worden de inwoners beter van, wat is de meerwaarde voor hen? Dan heb je te maken met veel verschillende zorgvragen. Het kan gaan om een maaltijdvoorziening, een consult ouderengeneeskunde of het eerder herkennen van de palliatieve fase waarin iemand terecht komt. Jacqueline brengt partijen bij elkaar aan tafel om samenwerking te optimaliseren en onderling afspraken te maken over wie wat doet. Waardoor betrokken partijen elkaar weten te vinden en met elkaar communiceren. Inmiddels heeft zij een spilfunctie in het zorglandschap ouderenzorg Haarlemmermeer.

Patzgroepen

Eén van de samenwerkingsvoorbeelden is de totstandkoming van de PatZ (Palliatieve zorg thuis) groepen in Hoofddorp en Nieuw-Vennep, waarin huisartsen, (wijk) verpleegkundigen en inhoudelijk deskundigen palliatieve zorg lokaal nauw samenwerken. Samen brengen ze patiënten in beeld en maken ze proactief een zorgplan voor de best passende zorg. De casemanagers van Bardo, Judith Sieval en Bea Zijlmans en verpleegkundig specialist Astrid Kleiweg zijn daar ook bij aangesloten. Zij vertellen tijdens een lunchbijeenkomst met praktijkondersteuners ouderen wat hun functie inhoudt en samen te onderzoeken wat ze voor elkaar kunnen betekenen. Expertise wordt gedeeld en van elkaar geleerd. “PatZ is een hele mooie vorm om verbinding te leggen tussen huisartsen, wijkverpleging en palliatieve zorgverleners.”

Elkaar kennen en vinden

‘Het begint met persoonlijk contact en delen van ervaringen, waardoor je elkaar leert kennen en rollen in het netwerk duidelijk worden. “Als je samenwerkt als betrokken professionals met de oudere, rondom één zorgplan en goed met elkaar afstemt, dan kun je de juiste zorg op de juiste plek bieden en met elkaar nadenken over complexe zorgvragen. Jacqueline kent veel betrokkenen van het netwerk en heeft inmiddels mooie relaties opgebouwd. Zorgprofessionals weten haar te vinden bij vragen, Zij is ervan overtuigd dat naast verbinding ook vertrouwen en communicatie essentieel zijn in het netwerk. “Ga met elkaar praten, hoe kunnen we rollen verdelen, hoe informeren en signaleren we en welke afspraken maken we? Als je een gezamenlijk doel voor ogen hebt, en de wens van de oudere centraal zet, kun je samenwerken. Maar ook een stukje van de zorg loslaten.”

Passie voor ouderenzorg en palliatieve zorg

Op de vraag waar haar passie voor ouderenzorg vandaan komt, vertelt ze: “Het is iets wat in jezelf zit. Ik ben ooit begonnen als verpleegkundige en heb lang gewerkt op volwassen- en kinderoncologie in het LUMC. Ik vind het heel belangrijk dat het laatste stukje van iemands leven comfortabel is. Vaak gaat het bij ouderen om multimorbiditeit, waarbij meerdere zorgverleners betrokken zijn. Het gaat om het totale plaatje waarbij de patiënt toch kan ervaren dat hij of zij een stukje eigen regie behoudt vanuit zijn wensen en mogelijkheden. En er ook aandacht is voor de omgeving, zoals het regelen van respijtzorg voor mantelzorgers. Je kunt het niet altijd oplossen, maar het wel zo optimaal mogelijk maken voor iemand en naasten in een kwetsbare fase van het leven.”

Ontschotten (wetgeving WMO, WLZ/ zorgverzekeringswet)

Als jij minister van langdurige zorg zou zijn, welke vragen zou je dan op tafel leggen om toekomstbestendige zorg voor een groeiende groep ouderen te regelen? Jacqueline denkt dat het antwoord ligt in het anders formuleren van de vraag. “Laat bestaande regeltjes los, dan bespaar je dubbelingen in uitgaven. Het levert continuïteit en efficiëntie op en verhoogt het werkplezier. “Stel de burger centraal, en breng met elkaar in beeld: ‘Wat heeft iemand nodig op dat moment? Wie is dan de beste hulpverlener? Dat kan ook het sociaal domein of de informele zorg zijn. Laat de vinklijsten waarin ieder in zijn expertise zijn ding doet los. Als je vertrouwen hebt in elkaar, dan kan er heel veel.”

* Zorggroep Haarlemmermeer is een multidisciplinaire eerstelijns organisatie waarin eerstelijns zorgverleners samenwerken. Zij ondersteunen eerstelijns professionals om te komen tot de beste zorg dicht bij huis. Dit doet zij door het ontwikkelen en invoeren van zorgprogramma's en het organiseren van wijkgerichte zorg. Op die manier biedt de zorggroep kwalitatief hoogstaande eerstelijnszorg aan ruim 100.000 patiënten.

Bardo zorgt

Heeft u een mooie ervaring of bijzonder verhaal over de zorg of ondersteuning van Bardo en wilt u deze delen in de nieuwsbrief? Mail dan naar info@hospicebardo.nl.

Ondersteuning in de laatste levensfase

Tijd en aandacht voor patiënt en naasten bij u thuis door onze zorgvrijwilligers

Wist u dat Bardo een team van deskundige vrijwilligers heeft dat u en uw naasten kan bijstaan in uw thuissituatie? Onze goed opgeleide, ervaren zorgvrijwilligers thuis bieden u tijd, aandacht en kennis in uw vertrouwde omgeving. Twee zorgvrijwilligers, Rita O'Connor en Gerrit Verweij, delen hun ervaring en passie.

Je als gast gedragen

Rita is al 18 jaar zorgvrijwilliger in de thuissituatie bij mensen die ongeneeslijk ziek zijn. Zij vertelt wat je kunt verwachten. 'Wij doen geen huishoudelijke taken of medisch/verpleegkundige handelingen. Je bent er voor de persoon en ik ben me er sterk van bewust dat ik een gast ben. Ik pas me aan aan wat de patiënt wil en mijn ik komt op de achtergrond. Ik wil graag dat iemand zich op zijn gemak voelt en ernaar uitkijkt dat je weer komt.' Rita vindt het zelfstandig werken als vrijwilliger en het één op één contact erg fijn. Gerrit is nu zo'n 4 jaar zorgvrijwilliger bij mensen thuis. Hij is in Bardo begonnen als gastvrijwilliger, en werkte ook als zorgvrijwilliger in het hospice. Maar de thuiszorg past het beste bij hem. Omdat "je dan het meeste tijd kunt besteden aan het mentale contact, om de wereld van de patiënt weer wat groter te maken.

Bij elke patiënt gaat het om afstemmen wat je doet. Dat betekent dat je heel goed luistert en signalen opvangt. Mensen laten je toe in hun leven en hun huis. Hun vraag kan heel verschillend zijn. Ik maakte mee dat een patiënt zelf heel graag wilde praten, maar ook dat iemand alleen samen naar muziek wilde luisteren." Beiden geven de essentie van hun bijdrage weer "De patiënt bepaalt wat er gebeurt, eigen regie houden is daarin cruciaal."

Dit is het leven

Rita en Gerrit bezoeken niet meer dan één patiënt tegelijk, zo'n 1 tot 2 dagdelen per week. De coördinatoren vrijwilligers van Bardo krijgen de ondersteuningsvraag binnen en kijken welke vrijwilliger goed in de thuissituatie zou passen. Gedurende de inzet wordt gekeken hoe de vraag wordt ingevuld en wat er zou moeten veranderen. Wat doet de inzet met hen als vrijwilliger? Rita: "Je mag een rol spelen in iemands beperkte leven. Dat kan soms zwaar zijn, maar maakt je ook bewust van het feit 'dit is het leven' "Het helpt jezelf ook om je beide benen op de grond te zetten" zegt Gerrit. "Het begint met de acceptatie dat het leven een einde heeft en dat het fijn is als er in de aanloop naar het einde aandacht voor je is. We geven daar vanuit Bardo invulling aan vanuit drie aspecten: geen pijn, geen benauwdheid en geen eenzaamheid. Vooral bij het laatste ligt onze hoofdtaak als zorgvrijwilliger thuis."

Na een periode bij iemand thuis nemen Rita en Gerrit even een adempauze omdat er toch een band met de patiënt ontstaat waar je weer los van moet komen. Rita luistert naar muziek en Gerrit gebruikt de fietstocht "met de wind door zijn kop om de bladeren in zijn hoofd te laten vallen." Maar wat zij delen is dat hun inzet steeds een gevoel van voldoening oplevert. Daardoor ben je niet gesloopt, maar loop je ook niet over de daken heen."

Gerrit Verweij

Rita O'Connor

Ontlasten van de mantelzorg

Zowel Rita als Gerrit vinden het heel belangrijk dat zij de mantelzorg kunnen ontlasten door hun ondersteuning. Als vrijwilliger doen zij veel taken die normaal gesproken door de mantelzorg worden gedaan. Zodat de mantelzorg even lucht heeft. "Zij hebben een uitlaatklep nodig", ziet Rita. Gerrit ervaarde dat een patiënt veel in bed lag en kon zo meer tijd doorbrengen met de mantelzorg. "Zij leven in een belaste situatie met het perspectief dat ze straks zelf verder moeten en dat vraagt ook tijd en aandacht."

Denkt u dat uzelf of iemand in uw omgeving baat kan hebben bij de steun van de zorgvrijwilligers?

De twee zorgvrijwilligers schreeuwen niet van de daken wat zij doen. Gerrit: "Je vertelt wat je doet niet op een verjaardag. Ik denk dat de huisarts de belangrijkste schakel is om naar ons door te verwijzen. Lastig is dat niet elke patiënt naar de huisarts gaat. Daarom is het heel belangrijk dat de patiënt ook de weg naar Bardo weet te vinden.

Wilt u de inzet van een vrijwilliger aanvragen of heeft u hierover eerst nog vragen?

Neem dan contact op met de coördinator vrijwilligers via coordinatievrijwilligers@hospicebardo.nl of tel. 020- 333 47 25.

Bardo ontmoet

Podcastserie aangekondigd einde, de kunst van het loslaten

Podcastmaker en regisseur Silvia Bromet gaat de dood liever uit de weg. Als zij Christiaan Rhodius tegenkomt, snapt ze ook niet hoe hij zijn werk als arts palliatieve geneeskunde in hospice Bardo kan uitoefenen en iedere dag stervende mensen begeleidt. Christiaan nodigt Silvia uit om met hem mee te lopen. Silvia, stapt doodsbang maar nieuwsgierig hospice Bardo binnen. In 'Aangekondigd einde' gaat zij op zoek naar de kunst van het loslaten. Samen met Christiaan, schetst zij een ontroerend beeld van de dagelijkse praktijk in het hospice. Temidden van de kwetsbaarheid wordt er volop geleefd. Zo stapt ze over haar eigen angsten heen en ervaart dat praten over de dood met mensen voor wie het einde in zicht is - van henzelf of een geliefde - helemaal niet zo eng is als ze dacht. Gekker nog: ze heeft bijzondere, oprechte, vrolijke en aangrijpende gesprekken die haar altijd bij zullen blijven. Al zoekende spoort ze de luisteraar aan het stilzwijgen rond de dood te doorbreken.

Drieluik

In de lente en zomer van 2022 maakten Silvia Bromet en Christiaan drie podcast afleveringen die de luisteraar meenemen in de ontmoetingen van Silvia in Bardo. Je hoort patiënten, naasten, verpleegkundigen, jongeren en andere betrokkenen die met elkaar praten over de dood, de vragen die zij daarbij hebben, maar vooral ook kijken wat er nog wel mogelijk is in het leven met een naderend einde. Wie luistert, krijgt het gevoel dat je met de sprekers aan tafel zit. Elke aflevering verkent een thema op een uiterst toegankelijke manier.

De palliatieve paradox

De Internationale Dag van de Palliatieve Zorg, 8 oktober, was een uitgelezen moment om de eerste aflevering te lanceren: De palliatieve paradox; over hechten én loslaten. Silvia ontmoet Henk en Annemarie. Ze kijken terug op hun leven samen en vertellen waarom zij uiteindelijk kozen voor opname van Henk in het hospice. Eduard neemt ons mee in zijn strijd om de liefde van zijn leven, Rietje, los te kunnen laten. Het is de paradox die dagelijks in het hospice de rode draad vormt. De onderlinge verbondenheid én het moeten loslaten van elkaar en het leven. Welke impact de dood in het leven van jongeren kan hebben, deelt Silvia als zij aanschuift bij jongeren uit 5 VWO in het programma 'Doodnormaal en levensecht'.

Mogelijk maken

De tweede aflevering, Mogelijk maken, neemt je mee in wat de mensen van Bardo bevlogenheid geeft. Dat is het voortdurend zoeken naar mogelijkheden. Wat kan er nog in de laatste fase van iemands leven? Wat is dan goede zorg, bijvoorbeeld voor Michael? Hij is 53 jaar en heeft nog zoveel plannen, maar worstelt met zijn ziekte en verslaving. In hoeverre kan er tegemoet gekomen worden aan de wens van Dilar om haar geliefde Portugal nog te zien. Of zoals Christiaan het verwoordt: "hoe kunnen we bloemschikken met steeds minder bloemen?". Berna en haar broers Ben en Nico blikken terug op het leven van hun moeder Corrie en vertellen Silvia hoe het ritueel met beschilderde stenen helpt bij het afscheid.

Silvia wil weten waarom Christiaan voor het vak van palliatieve geneeskunde heeft gekozen, terwijl hij toch opgeleid is om mensen beter te maken. Zijn persoonlijke verhaal illustreert waarom hij als arts "anderen nabij kan zijn en vrijmoediger aan het bed staat."

Verlichting zoeken

In de laatste aflevering hoort de luisteraar de verschillende manieren waarop mensen met de zwaarte van de naderende dood omgaan. Edward vertelt Christiaan en Silvia dat hij elke dag aan God in een gebed vraagt om verlichting. Een bijzonder gesprek over spijt, geloof en het hiernamaals volgt. Silvia vraagt zich af, als je in God gelooft, geeft dat troost of is er ook angst voor de hel? Valerie heeft haar eigen bed meegenomen naar Bardo en eigenlijk wil ze het liefst weer naar huis. En al kan Christiaan het leed slechts verzachten, naar elkaar luisteren geeft ook verlichting.

Als Silvia opbiecht dat ze vermoeid en verdrietig is van het maken van de podcast, vertelt Christiaan haar over zijn plannen een jaar sabbatical te nemen om met zijn gezin naar Noorwegen te gaan. Het dagelijkse contact met de stervende medemens heeft hem vele inzichten gegeven. "De gedachte dat er ergens een eindigheid is, helpt ons om te zeggen, hoe ga ik met mijn tijd om?"

We nodigen je van harte uit dit luisteravontuur mee te beleven op <https://anchor.fm/hospice-bardo>. Wil je je ervaring delen op onze social media?

Deze podcastserie kwam tot stand dankzij de (financiële) ondersteuning van

- Stichting Vrienden van Hospice Bardo
- Pleindoneren (Stichting Else)
- Lerak
- Stichting Stimuleringsfonds Rouw
- Moondocs

'*Woorden van Bardo*' is het blog dat Christiaan Rhodius bijhoudt. Veel blogs gaan over gesprekken met patiënten. Elk gesprek is in zichzelf weer uniek. Het is niet zozeer een uitwisseling van gedachten als wel een ontmoeting van personen. Het is een voorrecht te merken hoe een goed gesprek onderlinge verbondenheid geeft. Zo illustreer mijn eerdere blogs het belang van het open gesprek over de dood tussen arts en patiënt. U kunt de blogs lezen op <https://hospicebardo.nl/leerhuis/hospice-bardo-blog/>

T-shirt

Valery zit op de bank in haar kamer. Ze nipt aan een cappuccino en eet een stukje toast. Ze is bijna 50 en verblijft nu al een week of tien in Bardo. Ze houdt van boeken, teksten en verhalen. Samen met Quirine, huisarts in opleiding, zit ik bij haar.

'Ik heb wat over ons eerdere gesprek geschreven,' zeg ik. 'Wil je het aan me voorlezen?' vraagt ze. 'Ben te moe om het zelf te lezen.' Valery sluit haar ogen en concentreert zich. Ik pak het printje en lees voor.

'Ik ben net in bed gaan liggen hoor,' zegt Valery met haar dekbed tot haar middel opgetrokken, 'dus niet denken dat ik al de hele dag in bed lig.' Haar ferme woorden weerspiegelen haar levenslust. 'Voel wel dat ik met de dag achteruit ga. De dood nadert.' We nemen haar klachten door en trekken een plan.

'Uit pure interesse... Heb je een idee hoe de hemel eruit ziet?' vraag ik benieuwd. In eerdere gesprekken kwam haar geloof en de steun die ze daaruit haalde ook ter sprake.

'Je bent gewoon jaloers he?' Haar ogen twinkelen vanuit haar magere gezicht. *'Je zou ook wel willen weten hoe het er na dit leven uitziet... jammer dat ik je later niet bij kan praten.'* Gelukkig blijft het niet bij plagen en neemt ze ons mee in haar gedachten. *'Openbaringen, het laatste Bijbelboek is eigenlijk heel vreemd.'* Ze kijkt ons met een chaotische blik aan. *'Je snapt er niets van, haast een sprookje. Duidelijk is wel dat de hemel een plek is waar God is. En dus liefde. Een plek waar tranen gewist worden, waar vreugde is.'* Ze veegt een denkbeeldige traan van haar wang. *'Ik wil niet vervallen in slachtoffergedrag.*

Zo van "Waarom ik?" of "Ben nog maar zo jong." Ze haalt adem en vervolgt. 'Als ik denk aan jonge kinderen die overlijden, dan kan ik niet anders dan in dankbaarheid terugkijken op mijn leven.' Er valt een korte stilte. 'Ben ook dankbaar voor jullie. Gisteren hielp Quirine me zelfs om mijn benen op de stoel te leggen. Dat heb ik dokters niet eerder zien doen.' We kijken elkaar indringend aan. 'Jullie nabijheid geeft rust.' 'Het is ook fijn om dichtbij te mogen zijn. Dank voor je bijdrage in mijn leven.' deel ik vanuit mijn kant. Het is een vieren van wederkerigheid. 'Dit komt wel binnen,' zegt Quirine als we op de artsenkamer neerploffen. Een onderlinge stilte volgt en spreekt boekdelen. 'Had je trouwens gelezen wat er op haar t-shirt stond?', vervolgt ze. De kleurige letters op haar t-shirt waren me niet ontgaan, maar de tekst had ik niet gelezen. Het vat ons gesprek mooi samen... "No rain, no flowers."

Valery opent haar ogen. 'Prachtig. Zo is het maar net. Doet me denken aan Shakespeare... ergens bij sonnet 18 of 20. Het gaat zo...

'So long as men can breathe or eyes can see,
So long lives this, and this gives life to thee.'
En vol bezieling in de ogen roept ze me haast toe:
'Vooral blijven schrijven, want woorden doen leven.
Net als op het T-shirt...
'no rain, no flowers''

Christiaan Rhodius, juli 2022

Het team Bardo

Een team van beroepskrachten en vrijwilligers staat met warmte voor u klaar in het hospice of thuis. Maar zij nemen ook buiten Bardo persoonlijke initiatieven die je niet direct zou verwachten. Hun betrokkenheid bij de best mogelijke zorg en onderlinge verbinding staan hoog

in het vaandel. Dat leidt tot verrassende acties en hartverwarmende reacties.

Mooie gift voor het Alexander Monro Ziekenhuis op Dag van de palliatieve zorg 'Warm compliment als dank voor de goede zorgen'

BILTHOVEN – Op de 'Dag van de palliatieve zorg' ontvingen alle medewerkers van het Alexander Monro Ziekenhuis het boek 'Omdat we leven' van Christiaan Rhodius uit handen van patiënt Nicole Arens, als dank voor de goede zorgen die zij ontving in het in borstkanker gespecialiseerde ziekenhuis.

Behandelend internist oncoloog Stefanie van der Velden en bestuurder van het Alexander Monro Ziekenhuis Marjolein de Jong, namen de bundel in ontvangst uit handen van Nicole. Zij en Christiaan zijn beiden werkzaam bij Hospice Bardo in Hoofddorp.

De bundel 'Omdat we leven' bevat eenentwintig blogs van Rhodius over zijn ervaringen als arts in het hospice en het ziekenhuis. 'Het geeft mij een warm gevoel dat ik de medewerkers van het Alexander Monro Ziekenhuis kan bedanken voor hun goede zorgen met deze prachtige bundel', aldus Nicole.

De Jong: 'Wat een ontzettend mooi en warm gebaar van Nicole. Aandacht voor palliatieve zorg is belangrijk, een fase waarin aandacht voor de kwaliteit van leven voorop staat en met respect en oog voor detail voor iemands persoonlijke wensen wordt omgegaan. De overhandiging van de bundel aan alle medewerkers is een mooi compliment als dank voor de goede en lieve zorgen.'

Boekhandel Stevens verzorgde de 134 mooi ingepakte exemplaren voor alle personeelsleden.

Nieuws uit de Vrijwilligersraad

Zaterdagmiddag 24 september was het dan eindelijk zover – de jubilerende vrijwilligers van Bardo konden weer eens flink in het zonnetje gezet worden. Simone opende de middag met een mooi welkomwoord, blikte even terug op de Corona tijd, haalde de tijd aan waarin wij nu leven, gaf aan groot vertrouwen te hebben in de toekomst van Bardo en eindigde met bijzondere dank aan de vrijwilligers voor hun fantastische inzet in de afgelopen 20 – 15 – 10 en 5 jaar! De middag werd voortgezet door Ellen en Hajnalka. Eerst onder het genot van een kopje thee/koffie met daarbij een heerlijk stukje taart welke door Bakker Gerard was geschonken en daarna hadden de dames voor eenieder een persoonlijk woord. De jubilerende vrijwilligers ontvingen daarbij een mooi cadeau als aandenken voor hun jarenlange geweldige inzet en betrokkenheid bij Bardo. Al met al een gezellige, sfeervolle, bijzondere én ontspannen middag die afgesloten werd met een hapje en drankje en waar de verbondenheid met elkaar zeer duidelijk merkbaar was.

Namens de Vrijwilligersraad: van harte gefeliciteerd en wat zijn ook wij trots op jullie. Dank voor de geweldige inzet en op naar de volgende 5 jaar!! met een evenzo fijne samenwerking als Bardo team zijnde.

Ingeborg Robijn, voorzitter Vrijwilligersraad

Bardo leest

Op 14 september las de leesgroep van Bardo: Charlie en ik van Mark Lowery, die alle lezers op het verkeerde been zette.

10 november bespraken we Tussenland van Jannie Oskam. Iedereen is van harte welkom in het Leerhuis van hospice Bardo om gratis deel te nemen.

Giften

Wat fijn dat we van zoveel mensen en ondernemers een gift voor Bardo hebben ontvangen. Mede dankzij deze giften kan het werk van Bardo worden voortgezet en uitgebreid. Anonieme gevers willen we op deze plek ook hartelijk danken voor hun mooie gebaar!

NAAM	GIFT
Mevrouw T. Bakker, voor de goede zorg van Niels Bakker	1.000,-
Mevrouw M. Goes-Felix, als dank voor de liefdevolle zorgen voor mw. J.L. Felix-van der Linden	50,-
De heer T. Kroezen	10,-
De heer en mevrouw C.W. de Boer en A.J.M. van Steijn	40,-
Anoniem	50,-
De heer A.C.M. van Steijn	25,-
Anoniem	20,-
Anoniem	20,-
Anoniem	20,-
Anoniem	200,-
Zusterkring Doopgezinde Gemeente	50,-
Anoniem	500,-
Mevrouw D. Vermeulen, als dank voor de geweldige verzorging van mw. D.A. Vermeulen-Castanheira	2.000,-
Mevrouw G. Blom-de Vries,	1.000,-
donatie uit naam mw. L.A. Alderden	
Familie Smits en de heer J. Peters,	250,-
als dank voor goede zorg dhr. H. Smits	
Diaconie Protestantse Gemeente De Rank, collecteopbrengst	256,-
De heer C.C. van den Helder:	
t.g.v. het innovatieproject digitale schermen en toebehoren	

Wil je ook een gift overmaken of Vriend worden? Dat kan via rekeningnummer NL89 RABO 0324 5720 93 ten name van Stichting Vrienden van Hospice Bardo. U vindt alle informatie op onze website onder de button doneren. <https://www.hospicebardo.nl/steun-bardo/>

Bardo in cijfers

Van januari t/m september 2022

Opnames hospice	82
Komend van thuis	26
Komend van Spaarne Gasthuis	18
Komend van andere ziekenhuizen/verpleeghuis	18
Komend via casemanagers ondersteuning thuis	17
Komend van elders	3
Overleden in hospice	77
Ontslagen uit hospice	6
Gemiddelde verblijfsduur hospice (dagen)	28
Kortste verblijfsduur hospice (dagen)	1
Langste verblijfsduur hospice (dagen)	192
Gemiddelde leeftijd bij opname (jaar)	72
Jongste patiënt hospice	43
Oudste patiënt hospice	97
Nieuw in zorg via casemanagers ondersteuning thuis	30
Aanvragen inzet van vrijwilligers in thuissituatie	33

Colofon: Bardo ondersteunt en zorgt voor mensen die niet meer te genezen zijn. In het hospice en thuis. Daarnaast ontwikkelt en deelt Bardo actief haar kennis en kunde over palliatieve zorg. Deze nieuwsbrief van Stichting Bardo en Stichting Vrienden van Hospice Bardo geeft donateurs en belangstellenden recente informatie over ontwikkelingen bij Bardo. Wil je je uitschrijven, je gegevens laten wijzigen of de nieuwsbrief voortaan digitaal ontvangen? Laat het ons weten via info@hospicebardo.nl of tel. 020 - 333 4700. Nieuwe lezers kunnen zich direct aanmelden via de website.

Aan deze nieuwsbrief werkten mee: **opmaak** Buro IK **drukwerk** Drukkerij Groen **verspreiding** Intermail **fotografie** Archief Bardo, Kees van der Veer, Ineke Zeeman **bijdragen** Simone Koops-Ouwerkerk, Jacqueline Keijser, Gerrit Verweij, Rita O'Connor, Christiaan Rhodius, Nicole Arens, Daphne Reimerink (AMZ) Ingeborg Robijn **redactie** Christiaan Rhodius, Simone Koops-Ouwerkerk en Majo van der Meijden.

Adres Bardo: Burgemeester Jansoniushof 11 • 2131 BM • Hoofddorp • Tel. 020 - 333 47 00 • www.hospicebardo.nl

Volg ons op:

HospiceBardo

HospiceBardo

@HospiceBardo

Nieuwsbrief Herfst 2022

Bladzijde 6 / 6